

ROMÂNIA
JUDEȚUL HARGHITA
CONSILIUL JUDEȚEAN
Direcția juridică și administrație publică
Nr. 55944 / 06.08.2021.

De acord
Secretarul general al județului
Balogh Krisztina

Către,
DIRECȚIA GENERALĂ TEHNICĂ
În atenția d-lui director general adjunct Chiorean Adrian

Având în vedere Adresa nr. 48552/2021, prin care ne rugați să verificăm și analizăm adresa și modelul de contract de comodat atașat sau dacă cele relatate nu pot fi realizate, să prezentăm o altă modalitate de rezolvare a situației, Vă comunicăm următoarele:

Din analiza adresei atașate și a modelului contractului de comodat reiese că se dorește atribuirea în folosință gratuită a unui sector de drum din DJ 134A societății Agromarket SRL, iar ulterior și societatea Agromarket SRL să ne dea în folosință gratuită un teren, proprietate privată, pe care există un drum improvizat care este folosit de localnici și de alți participanți la trafic în zona respectivă, având în vedere starea drumului județean.

Această variantă ridică serioase probleme de legalitate și de oportunitate. În primul rând, trebuie avut în vedere regimul juridic al drumului respectiv. Art. 863 din Codul civil enumeră drepturile reale corespunzătoare proprietății publice. Această enumerare este una exhaustivă, fiindcă art. 551 din Codul civil statuează în sensul că drepturile reale sunt numai cele expres prevăzute de lege. Cu toate că drumurile județene fac parte din domeniul public al județului și, conform art. 866 din Codul civil este posibilă constituirea oricărui drept real în favoarea unui terț asupra unui bun aparținând domeniului public, în cazul drumurilor județene autoritățile publice au și obligația de a asigura accesul publicului. În ipoteza în care sectorul de drum din DJ 134A ar fi atribuit în folosință gratuită societății Agromarket SRL, accesul publicului nu ar mai fi garantat, beneficiarul putând folosi sectorul de drum așa cum dorește, inclusiv prin realizarea unor lucrări autonome cu caracter durabil. În aceste condiții, traficul pe respectivul sector de drum nu ar mai putea fi asigurat de către administratorul drumului, încălcând astfel această obligație legală.

În al doilea rând, cu privire la darea în folosință gratuită a drumului improvizat, aflat în proprietatea privată a societății Agromarket SRL, care este folosit de localnici, precizăm că și în situația în care proprietarul ne atribuie în folosință gratuită terenul respectiv, acesta nu

poate fi folosit ca și drum județean. Conform prevederilor art. 3 din Ordonanța de urgență nr. 43/1997 privind regimul drumurilor:

”Din punct de vedere al destinației drumurile se împart în:

- a) drumuri publice - drumuri de utilitate publică și/sau de interes public destinate circulației rutiere și pietonale, în scopul satisfacerii cerințelor generale de transport ale economiei, ale populației și de apărare a țării; acestea sunt proprietate publică și sunt întreținute din fonduri publice, precum și din alte surse legal constituite;
- b) drumuri de utilitate privată - drumuri destinate satisfacerii cerințelor proprii de transport rutier și pietonal spre obiective economice, forestiere, petroliere, miniere, agricole, energetice, industriale și altele asemenea, de acces în incinte, ca și cele din interiorul acestora, precum și cele pentru organizările de șantier; ele sunt administrate de persoanele fizice sau juridice care le au în proprietate sau în administrare.”

Iar conform art. 7 din ordonanța sus-menționată, drumurile de interes județean fac parte din proprietatea publică a județului și cuprind drumurile județene. Prin urmare, chiar dacă unitatea administrativ-teritorială Județul Harghita, prin Consiliul Județean Harghita ar fi titularul unui drept de folosință gratuită asupra drumului improvizat, folosit de localnici, acesta nu ar putea fi considerat drum județean, fiindcă nu se află în proprietatea publică a Județului Harghita. Așa cum reiese din interpretarea articolelor menționate, drumul județean trebuie să fie în domeniul public al județului. Mai mult, titularul dreptului de folosință cu titlu gratuit nu are atribute asemănătoare dreptului de proprietate publică sau dreptului de administrare, care constituie condiții sine qua non pentru ca un drum să fie utilizat ca drum de interes județean. În lipsa unor asemenea atribute, nici administratorul/proprietarul – UAT Județul Harghita – nu ar putea efectua vreo lucrare de modernizare/reabilitare a drumului respectiv.

În al treilea rând, așa cum am mai arătat și la punctul anterior, o condiție sine qua non pentru ca un drum să fie drum județean este ca acesta să aparțină domeniului public al județului. Dreptul de proprietate publică, conform art. 863 din Codul civil, se poate dobândi prin următoarele modalități:

- ”a) prin achiziție publică, efectuată în condițiile legii;
- b) prin expropriere pentru cauză de utilitate publică, în condițiile legii;
- c) prin donație sau legat, acceptat în condițiile legii, dacă bunul, prin natura lui sau prin voința dispunătorului, devine de uz ori de interes public;
- d) prin convenție cu titlu oneros, dacă bunul, prin natura lui sau prin voința dobânditorului, devine de uz ori de interes public;

e) prin transferul unui bun din domeniul privat al statului în domeniul public al acestuia sau din domeniul privat al unei unități administrativ-teritoriale în domeniul public al acesteia, în condițiile legii;

f) prin alte moduri stabilite de lege”

Din aceste modalități, în cauza de față ar fi incidente cele de la lit. b), c), d) sau e). Exproprierea pentru cauză de utilitate publică reprezintă o procedură prin care bunul intră direct în domeniul public al județului, indiferent de acordul proprietarului, cu plata unei juste și prealabile despăgubiri. Dreptul de proprietate publică se poate dobândi și prin transferul bunului din domeniul privat în domeniul public al aceluiași subiect de drept, după ce în prealabil bunul a intrat în domeniul privat prin una dintre modalitățile de dobândire a dreptului de proprietate privată. Practic, diferența dintre modalitatea prevăzută de lit. e) și cele de la lit. c) și d) reprezintă momentul în care bunul dobândit este declarat ca fiind de uz/interes public județean - chiar la momentul dobândirii la lit. c) și d), sau la un moment ulterior la lit. e). Sintetizând, în afară de expropriere, toate celelalte modalități presupun ca UAT Județul Harghita trebuie să dobândească prima dată dreptul de proprietate privată asupra imobilului.

În ultimul rând, cu privire la sectorul de drum din DJ 134A, care face obiectul eventualei contract de comodat, menționăm că în ipoteza în care UAT Județul Harghita ar dobândi dreptul de proprietate publică asupra drumului improvizat și ar schimba traseul drumului DJ 134A, acest sector de drum ar putea fi transferat din domeniul public în domeniul privat al județului, după încetarea uzului/interesului public județean, și ar intra în circuitul civil, cu posibilitatea înstrăinării sau a constituirii oricărui dezmembrământ a dreptului de proprietate privată în favoarea unui terț.

Concluzionând, putem afirma că varianta prezentată nu este în concordanță cu legislația pozitivă. Sectorul de drum din DJ 134A ar putea fi dat în folosință gratuită/în administrare, ar putea fi transferat în domeniul privat doar după ce UAT Județul Harghita a dobândit dreptul de proprietate asupra drumului improvizat și poate să asigure circulația publicului pe sectorul respectiv.

În speranța unei colaborări cu succes,

Cu respect,

Miercurea-Ciuc, 4 august 2021

Pt. Director executiv
Dir. ex. adj. Vágássy Alpár

Întocmit
c.j. Kovács Zsolt

